

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCAN
TİBB JURNALI

AZERBAIJAN MEDICAL JOURNAL
АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ

Rüblük elmi-praktik jurnal 2021, №2

1925-ci ildən nəşr edilir

REDAKSİYA HEYƏTİ

Rafiq Məmməd həsənov (*baş redaktor*)

Fuad İslamzadə (*baş redaktor müavini*)

Cəmil Əliyev, Elmar Qasimov,
Əhliman Əmiraslanov, İvan Dedov, Mehmet Haberal

EDITORIAL STAFF

Rafiq Mammadhasanov (*Editor-in-Chief*)

Fuad Islamzada (*Deputy Editor-in-Chief*)

Ahliman Amiraslanov, Elmar Gasimov,
Jamil Aliyev, Ivan Dedov, Mehmet Haberal

BAKI

REDAKSIYA ŞURASI

Adil Baxşəliyev (Bakı, Azərbaycan)
Amaliya Əyyubova (Bakı, Azərbaycan)
Cəbrayıl Məmmədov (Bakı, Azərbaycan)
David Virsaladze (Tbilisi, Gürcüstan)
Əlihüseyn Hidayətov (Bakı, Azərbaycan)
Əzizağa Talışinski (Bakı, Azərbaycan)
Əli Babayev (Bakı, Azərbaycan)
Məmməd Nəsirov (Bakı, Azərbaycan)
Nadejda Demixova (Sumı, Ukrayna)
Nəsib Quliyev (Bakı)
Niyazi Novruzov (Naxçıvan, Azərbaycan)
Paşa Musayev (Bakı)
Rauf Şahbazov (Sirakuz, ABŞ)
Rəna Şirəliyeva (Bakı)
Rizvan Abdullayev (Xarkov, Ukrayna)
Sabir Əliyev (Bakı, Azərbaycan)
Kərəm Kərimov (Bakı, Azərbaycan)
Mansur Bünyatov (Bakı, Azərbaycan)
Vəqif Şadlinski (Bakı, Azərbaycan)
Valentin Fadeyev (Moskva, Rusiya)
Yaqub Qurbanov (Bakı, Azərbaycan)

EDITORIAL BOARD

Adil Bakhshaliyev (Baku, Azerbaijan)
Amaliya Ayyubova (Baku, Azerbaijan)
Jabrail Mammadov (Baku, Azerbaijan)
David Virsaladze (Tbilisi, Georgia)
Alihuseyn Hidayatov (Baku, Azerbaijan)
Azizagha Talishinskiy (Baku, Azerbaijan)
Ali Babayev (Baku, Azerbaijan)
Mammad Nasirov (Baku, Azerbaijan)
Nadiia Demikhova (Sumy, Ukraine)
Nasib Guliyev (Baku, Azerbaijan)
Niyazi Novruzov (Nakhchivan, Azerbaijan)
Pasha Musayev (Baku, Azerbaijan)
Rauf Shahbazov (Syracuse, USA)
Rana Shiraliyeva (Baku, Azerbaijan)
Rizvan Abdullayev (Kharkiv, Ukraine)
Sabir Aliyev (Baku, Azerbaijan)
Karim Karimov (Baku, Azerbaijan)
Mansur Bunyatov (Baku, Azerbaijan)
Vagif Shadlinski (Baku, Azerbaijan)
Valentin Fadeyev (Moscow, Russia)
Yagub Gurbanov (Baku, Azerbaijan)

Azərbaycan Respublikası
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır. Şəhadətnamə №354

Redaksiyanın ünvanı: Azərbaycan,
Bakı-AZ1122, H.Zərdabi küç., 96

ISSN 0005-2523

Tel.: (+99450) 371-66-04
(+99412) 409-28-67

E-mail: tibbjurnali@gmail.com

www.atj.az

www.amj.az

Azərbaycan Tibb Jurnalında
Dərc olunan məqalələr haqqında
Elsevier EMBASE
(Excerpta Medica), SCOPUS və
eLIBRARY.RU
bibliografik dərgilərində
məlumat verilir

İÇİNDƏKİLƏR

BAŞ MƏQALƏ

Allahverdiyeva L.İ., Ağayeva A.Q., Cəfərova L.A., Abdulqədirova K.E.

Respirator allergiyalı xəstələrdə COVID-19 xəstəliyinin xüsusiyyətləri

KLİNİK TƏDQİQATLAR

Abdullayev R.Ya., Qreçanik Ye.İ., Slesarenko D.A., Kulikova F.İ., Abramov S.V., Kiriçenko A.G., Xomyakov V.N.

Boyun damarlarının hərbi əməliyyatlar zamanı zədələnməsinin ultrasəs diaqnostikası

Baranov A.V., Mustafayev R.C., Derbenev V.A., Boriskin A.A., Kornev A.İ., Şiryayev V.S., Reşetin V.V.
Xronik sistitin fotodinamik terapiyasının morfoloji əsaslandırılması

Boiko D.İ., Kaçur R.V., Acala O.M., Bodnar L.A., Jivotovskaya L.V.

Kəskin miokard infarktlı xəstələrdə onların şəxsiyyət aksentuasiyası nəzərə alınmaqla həyacanlanma və depressiya təzahürlərinin xarakteristikası

İslamzadə Z.F.

Katarakta ilə yanaşı "quru göz" sindromu olan pasiyentlərin müalicəsi

Kaysinova A.S., Maxinko A.N., Uzdenov M.B., Xapayeva F.F., Axkubekova N.K.

Bağırsaq qıcıqlanması sindromu ilə birgə keçən xronik pankreatitli xəstələrin tibbi reabilitasiyasının stasionar mərhələsi

Qolovko T.S., Abdullayev R.Ya., Dudnik T.A., Çerkasova L.A., Vasko L.N., Jukova T.A., Lisenko T.P.

Sadə və proliferasiya edən leyomiomanın diferensial diaqnostikasında doplerometriyanın rolu

Litvinenko M.V., Narbutova T.Ye., Vasilyev V.V., Qarqin V.V.

İmmun defisitli qadınlarda endometriumun proliferativ aktivliyi

Məmmədzadə G.T.

Anamnezdə antenatal ölüm qeyd edilən qadınlarda dölün anadangəlmə qüsurlarının inkişafının potensial prediktorları

Sultanova M.C.

COVID-19 pnevmoniyasının diaqnostikasında döş qəfəsi rentgenoqrafiyası: radioloji görüntü və klinik korrelyasiya

Tsoqoyev A.C., Bakurov E.E., Mehtiyev T.V.

Prostat vəzinin xoşxassəli hiperplaziyası olan xəstələrin cərrahi əməliyyatdan sonrakı tibbi reabilitasiyasında ümumi maqnitoterapiya

Voronjev İ.A., Kozarenko T.M., Yeloeva Z.V., Sisun L.A., Kostyukovskaya A.E., Kolomiçenko Yu.A., Lisenko N.S.

Boyun və bel fəqərəarası disklərin yırtığı diaqnozunda ultrasəs və MRT nəticələrinin müqayisəsi

EKSPERİMENTAL VƏ NƏZƏRİ TƏBABƏT

Babayeva R.E.

Qarın aortasının visseral şaxələri sistemində qan cərəyanının tənzimlənməsində arteriolo-venulyar anastomozların rolu

CONTENTS

HEAD ARTICLE

5 Allahverdiyeva L.I., Agayeva A.G., Jafarova L.A., Abdulqadirova K.E.

The features of the course of COVID-19 in patients with respiratory allergic diseases

CLINICAL RESEARCH

11 Abdullayev R.Ya., Grechanik E.I., Slesarenko D.A., Kulikova F.I., Abramov S.V., Kirichenko A.G., Khomiakov V.M.

Ultrasound diagnosis of vessels injury of the neck in case of combat trauma

18 Baranov A.V., Mustafayev R.D., Derbenev V.A., Boriskin A.A., Kornev A.I., Shirjaev V.S., Reshetin V.V.
Morphological bases of photodynamic therapy in chronic cystitis

25 Boiko D.I., Kachur R.V., Ajala O.M., Bodnar L.A., Zhyvotovska L.V.

Characteristics of anxiety and depressive manifestations in patients with acute myocardial infarction taking into account their personal accentuations

32 Islamzade Z.F.

Treatment of patients with cataracts in combination with dry eye syndrome

37 Kaysinova A.S., Makhinko A.N., Uzdenov M.B., Khapaeva F.F., Ahkubekova N.K.

Medical rehabilitation of patients with chronic pancreatitis complicated by irritable bowel syndrome at inpatient stage

45 Golovko T.S., Abdullaiev R.Ya., Dudnik T.A., Cherkasova L.A., Vasko L.N., Jukova T.A., Lysenko T.P.

The role of dopplerometry in differential diagnosis simple and proliferating uterine leiomyoma

53 Lytvynenko M.V., Narbutova T.Ye., Vasilyev V.V., Gargin V.V.

Indicators of proliferative activity of endometrium in women with immunodeficiency

61 Mamed-zade G.T.

Potential predictors of congenital malformations of the fetus in women with a history of antenatal mortality

69 Sultanova M.J.

Chest X-ray in COVID-19 pneumonia: radiological appearances and clinical correlation

75 Tsogoev A.S., Bakurov E.E., Mehtiyev T.V.

General magnetic therapy in peri-operative medical rehabilitation of patients with benign prostatic hyperplasia

81 Voronzhev I.A., Kozarenko T.M., Eloeva Z.V., Sysun L.A., Kostyukovskaya A.E., Kolomiychenko Yu.A., Lysenko N.S.

Comparison of the results of us and MRI in the diagnosis of cervical and lumbar intervertebral discs hernia

EXPERIMENTAL AND THEORETICAL MEDICINE

88 Babayeva R.E.

The role of the arteriolo-venular anastomoses in the regulation of blood flow in the system of the visceral branches of the abdominal aorta

Qarayev E.A., Hüseynquliyeva K.F.
Ksenobiotiklərin toksikliyinə qiymətləndirilməsinə müasir yanaşmalar

Kəsəmənli Ə.K.
16-20 yaşlı qızlarda bədən səthi sahəsinin konstitusional aspektləri

GİGİYENƏ, EPİDEMİOLOGİYA VƏ SƏHİYYƏ TƏŞKİLİ

Mehdiyev T.V., Əhmədova Z.Q., Kərimov E.A.
Şəkərli diabetli xəstələrdə asimptomatik hipoglikemiyanın rastgəlmə tezliyi

Şkatula Yu.V., Badion Yu.O., Tkaçenko Yu.A., Demixova N.V., Şapoval İ.V., Demixov A.A.
Uşaqlarda yüksəklikdən yıxılma nəticəsində törənən zədələnmələrin epidemiologiyası

KLİNİK PRAKTİKADAN MƏLUMAT

İbrahimov Ə.M., Qaziyev A.Y.
Uşaqlıq cismi xərçənginin soxulcanabənzər çıxıntıya solitar metastazı (klinik müşahidə)

Sovgiryə S.N., Starçenko İ.İ., Vinnik N.İ., Filenko B.N., Royko N.V., Dyaçenko L.V.
Yeniyyətədə suprasellulyar lokalizasiyalı yetişmiş teratoma: klinik praktikadan nümunə

95 Garaev E.A., Huseyngulieva K.F.
Modern approaches to assessment toxicity of xenobiotics

101 Kasamanli A.K.
Constitutional aspects of body surface area in girls aged 16-20 years

HYGIENE, EPIDEMIOLOGY AND HEALTH ORGANIZATION

107 Mehdiyev T. V., Ahmadova Z.G., Karimov E.
Frequency of asymptomatic hypoglycemia in patients with diabetes

113 Shkatula Y.V., Badion Y.O., Tkachenko Y.A., Demikhova N.V., Shapoval I.V., Demikhov A.A.
Epidemiology of injuries in children resulting from a fall from a height

INFORMATION FROM CLINICAL PRACTICE

120 Ibrahimov A.M., Gaziyeu A.Y.
Uterine cancer with solitary metastasis to the appendix. A case report

125 Sovhyria S.M., Starchenko I.I., Vynnyk N.I., Filenko B.M., Royko N.V., Diachenko L.V.
Suprasellar intracranial mature teratoma in an adolescent: a case report

DOI: 10.34921/amj.2021.2.018

İbrahimov Ə.M., Qazıyev A.Y.

**UŞAQLIQ CİSMİ XƏRÇƏNGİNİN SOXULCANABƏNZƏR ÇIXINTIYA
SOLİTAR METASTAZI (KLİNİK MÜŞAHİDƏ)***Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkologiya kafedrası, Bakı*

Məqalədə uşaqlıq cismi xərçənginin soxulcanabənzər çıxıntıya metastazı olan 69 yaşlı xəstə qadın haqqında məlumat verilir. Xəstə kompleks klinik, laborator, instrumental müayinələrdən keçmiş, çanağın MRT müayinəsi zamanı endometrial boşluqda 22x14 mm ölçüdə törəmə müəyyən edilmişdir. Qarın boşluğunun oral və venadaxili kontrastlı KT müayinəsi zamanı uşaqlıq boşluğunda 22x14 mm ölçüdə patoloji sahə ilə yanaşı, soxulcanabənzər çıxıntının kökündə 50x40 mm ölçüdə törəmə aşkar edilmişdir. Xəstəyə sağtərəfli hemikolektomiya + total abdominal histerektomiya + bilateral salpinqooforektomiya + total omentektomiya + ileotransverzoanastomoz operasiyası icra edilmiş, götürülən materialın patohistoloji müayinəsində uşaqlıq cismində endometrial karsinoma, divarında endometrioid karsinoma infiltrasiyası (metastaz) olan appendiks müəyyən edilmişdir. Müsariqə limfa düyünlərində 5 metastaz aşkar edilmişdir. Əməliyyatdan sonrakı dövr ağırlaşmasız keçmişdir.

Açar sözlər: *endometrium, soxulcanabənzər çıxıntı, adenokarsinoma, metastaz*

Ключевые слова: *эндометриум, червеобразный отросток, аденокарцинома, метастаз*

Key words: *endometrium, appendix, adenocarcinoma, metastasis*

Soxulcanabənzər çıxıntının şişlərinə nadir hallarda rast gəlinir: belə ki, bu patologiya bütün appendektomiya hallarının 0,1%-ə qədərini və yoğun bağırsağın bədxassəli şişlərinin 0,5%-ni təşkil edir [1-3]. Spesifik diaqnostikanın olmamasına və xəstəliyin simptomuz gedişə malik olmasına görə soxulcanabənzər çıxıntının şişi diaqnozu təsadüfən, kəskin appendisitə görə aparılan təcili əməliyyat zamanı və ya operasiyadan sonrakı materialın morfoloji tədqiqi əsasında qoyulur [5-9].

Melnikova A.V. və başq. tədqiqatları göstərmişdir ki, təcili cərrahi yardım göstərilən zaman hətta xəstələrin tam müayinəsi zamanı soxulcanabənzər çıxıntının şiş xəstəliklərinin diaqnostikasında çətinliklər qalır [10].

Soxulcanabənzər çıxıntının metastatik şişlərinə çox nadir hallarda rast gəlinir. Appendiksin metastatik zədələnməsinə əksər hallarda yoğunbağırsağ xərçəngi və ginekoloji orqanların bədxassəli şişləri, nadir hallarda isə melanomalar zamanı rast gəlinir. Məqalədə müəlliflərin uşaqlıq cismi xərçənginin soxulcanabənzər çıxıntıya metastazı olan xəstə üzə-

rində apardıqları klinik müşahidədən bəhs edilir.

Məqalənin publikasiyasında məqsəd uşaqlıq cismi xərçənginin soxulcanabənzər çıxıntıya metastazının klinik-diaqnostik və müalicə xüsusiyyətləri haqqında həkimlərə məlumat verməkdən ibarətdir.

Klinik müşahidə: Pasiyent T.M. 69 yaşında, 07.12.2020-ci il tarixdə Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji Klinikasına postklimakterik qanaxma şikayəti ilə müraciət etmişdir. Xəstənin dediyinə görə, həmin şikayətlər 5-6 aydır onu narahat edir. Xəstə kompleks klinik, laborator, instrumental müayinələrdən keçmiş, çanağın MRT müayinəsi zamanı endometrial boşluqda 22x14 mm ölçüdə törəmə müəyyən edilmişdir. Xəstədə aparılan müayinələr nəticəsində uşaqlıq cisminin xərçənginə şübhə müəyyən edilmiş, və bununla əlaqədar xəstəyə uşaqlıq boşluğunun diaqnostik qaşıntısı aparılmış, götürülən materialın patohistoloji müayinəsində endometrioid endometrial karsi-

noma, G3 histopatoloji diferensiasiya dərəcəsi aşkar edilmişdir. Xəstədə yanaşı olaraq şəkərli diabet və arterial hipertenziya var idi. Qarın boşluğunun oral və venadaxili kontrastlı KT müayinəsi zamanı uşaqlıq boşluğunda 22x14 mm ölçüdə sərhədləri tam seçilməyən kontrastlanan patoloji sahə müəyyən edilmişdir.

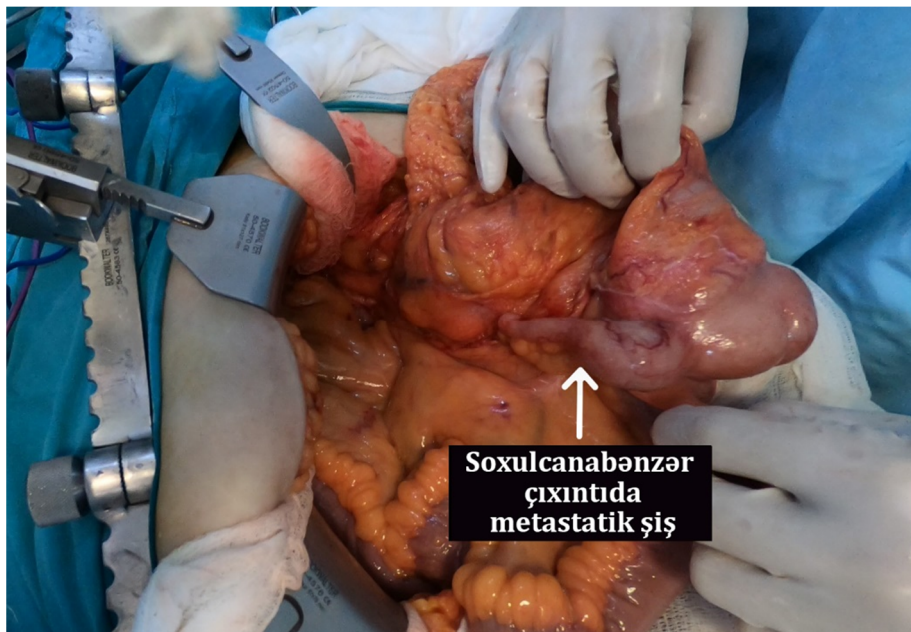
Yumurtalıqlar yaşa uyğun görüntüdə olmuş, aşkar tomoqrafik patologiya müşahidə edilməmişdir. Mədə, nazik və yoğun bağırsaqlarda genişlənmə müşahidə edilməmiş, patoloji divar qalınlaşması izlənməmiş, lakin soxulcanabənzər çıxıntının kökündə 50x40 mm ölçüdə kontrastlanan törəmə aşkar edilmişdir.

Soxulcanabənzər çıxıntının distal segmentinin ölçüsü 9 mm olub mənfəzində maye müşahidə edilmişdir. Korbağırsağın müsariqəsində ən böyüyü 2 sm olan patoloji limfa düyünləri müəyyən edilmişdir. Periton boşluğunda və böyük piylikdə şiş implantları görünürdü. Aparılan kolonoskopiya müayinəsi zamanı yoğun bağırsağın mənfəzində patologiya aşkar edilməmişdir.

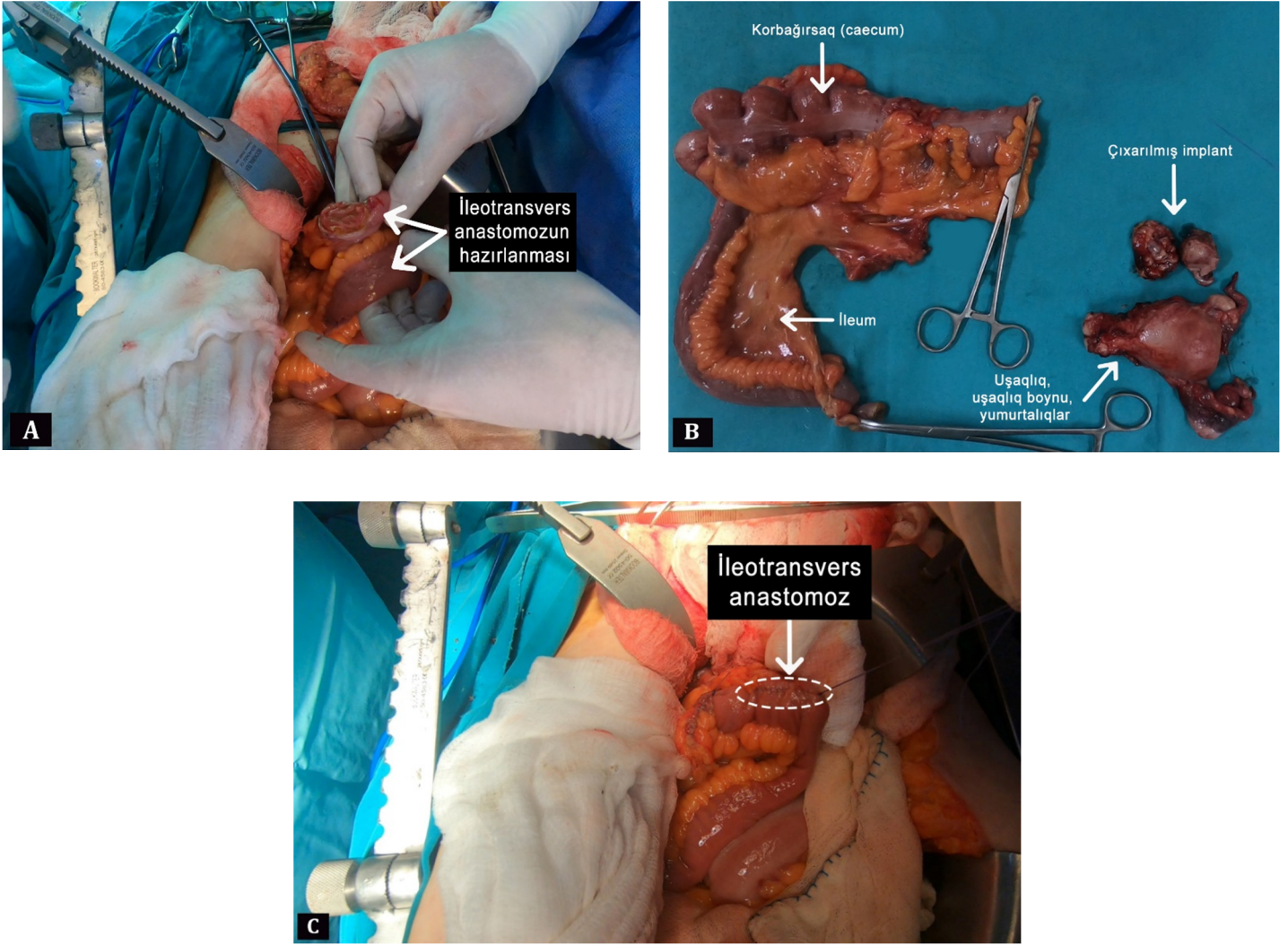
Xəstədə parenximatöz və digər uzaq orqanlarda metastazlar aşkar edilməmişdir. Aparılan kompleks, klinik, instrumental, o cümlədən KT, MRT, patohistoloji və

laborator müayinələrə əsasən, xəstəyə uşaqlıq cisminin xərçəngi diaqnozu qoyulmuşdur. Xəstə planlı qaydada operasiyaya hazırlanmış, laparotomiya icra olunmuş, təftiş zamanı soxulcanabənzər çıxıntının proksimal hissəsini tutan, təqribən 4-5 sm ölçüdə solid törəmə aşkar edilmişdir (şək. 1).

Xəstəyə sağtərəfli hemikolektomiya + total abdominal histerektomiya + bilateral salpinqooforektomiya + total omentektomiya + ileotransverso anastomoz əməliyyatı icra olunmuşdur (şək. 2 a, b və c). Operasiyadan sonrakı dövr ağırlaşmasız keçmiş və xəstə əməliyyatdan 4 gün sonra sağalma ilə evə yazılmışdır. Operasiya zamanı çıxarılan rezektatların patohistoloji və immunohistokimyəvi müayinəsi zamanı uşaqlıq cisminə endometrioid endometrial karsinoma, G3 histopatoloji diferensiasiya, divarında endometrioid karsinoma infiltrasiyası olan appendiks metastazı, 5 ədəd metastatik, 18 ədəd reaktiv müsariqə limfa düyünləri aşkar edilmişdir. Xəstənin son klinik diaqnozu aşağıdakı kimi olmuşdur: uşaqlıq cisminin xərçəngi, soxulcanabənzər çıxıntıya solitar metastaz, kombine edilmiş əməliyyatdan sonrakı vəziyyət.

Şək. 1. Uşaqlıq cismi xərçənginin soxulcanabənzər çıxıntıya metastazı. Ox ilə soxulcanabənzər çıxıntıda solitar metastatik şiş düyünü göstərilmişdir

Şək. 2. Xəstədə icra olunan əməliyyatın mərhələləri:

- Operasiya zamanı ileotransverso anastomozun hazırlanması.
- Operasiya zamanı çıxarılmış rezektatlar (korbağırsaq, ileum, uşaqlıq, uşaqlıq boynu, uşaqlıq boruları, yumurtalıqlar və implantlar)
- Operasiya zamanı ileotransverso anastomozun qoyulması

Müzakirə. Müşahidələr göstərmişdir ki, ginekoloji orqanların xərçəngi nadir hallarda soxulcanabənzər çıxıntıya solitar metastaz verir. Soxulcanabənzər çıxıntının metastatik şişinin makroskopik və histoloji əlaməti birincili şişin uşaqlıq cismində olduğunu müəyyənənləşdirməyə imkan verir. Klinik müşahidə-

də soxulcanabənzər çıxıntı tərəfindən klinik əlamətlər müşahidə edilməmişdir. Buna görə, diaqnozun dəqiqləşdirilməsi üçün xəstənin kompleks klinik, laborator, instrumental, eləcə də şişin morfoloji və immunohistokimyəvi müayinəsi aparılmalıdır.

Ədəbiyyat

- Leonards L.M., Pahwa A., Patel M.K. et al. Neoplasms of the appendix: pictorial review with clinical and pathologic correlation // Radiographics, – 2017. – vol. 37. – p. 1059-1083.
- Asare E.A., Compton C.C., Hanna N.N., Koski L.A., Washington M.K., Kakar S., et.al. The impact of stage, grade and mucinous histology on the efficacy of systemic chemotherapy in adenocarcinomas of the appendix: analysis of the National Cancer Data Base // Cancer, – 2016. – vol. 15. – 122 (2). – p. 213-221.
- Shaib W.L., Assi R., Shamseddine A., Alese O.B., Staley C., Memis B., et.al. Appendiceal mucinous neoplasms: diagnosis and management // Oncologist, – 2017. – vol. 22 (9). – p. 1107-1116.

4. Shenol K., Ferhatoglu M.F., Tihan D. Clinicopathologic and prognostic features in appendiceal malignancies: tumor invasiveness matters // *Turk J. Surg.*, – 2019. – vol. 35 (4). – p. 245-251.
5. Белобородов В.А., Пинский С.Б., Батороев Ю.К., Дворниченко В.В., Маточкин В.В. Редкие наблюдения нейроэндокринной опухоли червеобразного отростка // *Сибирский медицинский журнал (Иркутск)*, – 2015. – № 134 (3). – с. 126-129.
6. Rymer B., Forsythe R.O., Husada G. Mucocoele and mucinous tumors of the appendix: A review of the Literature // *Int. J. Surg.*, – 2015. – vol. 18. – p. 132-135.
7. Huang Y., Alzahrani N.A., Fisher O.M., Chua T.C., Kozman M.A., Liauw W, et.al. Intraoperative macroscopic tumor consistency is associated with overall survival after cytoreductive surgery and intraperitoneal chemotherapy for appendiceal adenocarcinoma with peritoneal metastases: A retrospective observational study // *Am J. Surg.*, – 2019. – vol. 217 (4). – p. 704-712.
8. Жфрко С.В., Аль Канани Э.С., Ярош А.А., Карпачев А.В., Ярош А.Л., Климченко А.С. и др. Муцинозная цистаденома червеобразного отростка как причина псевдомиксомы брюшины (клинический случай) // *Научные ведомости Белградского государственного университета. Серия: Медицина. Фармация*, – 2019. – № 42 (1). – с. 126-132.
9. Сидоров Д.В., Гришин Н.А., Ложкин М.В., Петров Л.О., Троицкий А.А., Хороненко В.Э. и др. Циторедуктивные операции при муцинозной аденокарциноме аппендикса // *Онкология. Журнал им.П.А. Герцена*, – 2016. – №:5 (6). – с. 21-25.
10. Мельникова А.В., Сендик А.И., Хасанов А.Г. Опухоли червеобразного отростка в экстренной абдоминальной хирургии // *Креативная хирургия и онкология*, – 2020. – Т. 10. – № 1. – с. 16-21.

References

1. Leonards L.M., Pahwa A., Patel M.K. et al. Neoplasms of the appendix: pictorial review with clinical and pathologic correlation // *Radiographics*, – 2017. – vol. 37. – p. 1059-1083.
2. Asare E.A., Compton C.C., Hanna N.N., Koski L.A., Washington M.K., Kakar S., et.al. The impact of stage, grade and mucinous histology on the efficacy of systemic chemotherapy in adenocarcinomas of the appendix: analysis of the National Cancer Data Base // *Cancer*, – 2016. – vol. 15. – 122 (2). – p. 213-221.
3. Shaib W.L., Assi R., Shamseddine A., Alese O.B., Staley C., Memis B., et.al. Appendiceal mucinous neoplasms: diagnosis and management // *Oncologist*, – 2017. – vol. 22 (9). – p. 1107-1116.
4. Shenol K., Ferhatoglu M.F., Tihan D. Clinicopathologic and prognostic features in appendiceal malignancies: tumor invasiveness matters // *Turk J. Surg.*, – 2019. – vol. 35 (4). – p. 245-251.
5. Beloborodov V.A., Pinskiy S.B., Batoroyev YU.K., Dvornichenko V.V., Matochkin V.V. Redkiye nablyudeniya neyroendokrinnoy opukholi cherveobraznogo otrostka [Rare clinical caseS of neuroendocrine tumors of the esoph] // *Sibirskiy meditsinskiy zhurnal (Irkutsk) [Siberian medical journal (Irkutsk)]*. 2015; 134(3): 126-9.
6. Rymer B., Forsythe R.O., Husada G. Mucocoele and mucinous tumors of the appendix: A review of the Literature // *Int. J. Surg.*, – 2015. – vol. 18. – p. 132-135.
7. Huang Y., Alzahrani N.A., Fisher O.M., Chua T.C., Kozman M.A., Liauw W, et.al. Intraoperative macroscopic tumor consistency is associated with overall survival after cytoreductive surgery and intraperitoneal chemotherapy for appendiceal adenocarcinoma with peritoneal metastases: A retrospective observational study // *Am J. Surg.*, – 2019. – vol. 217 (4). – p. 704-712.
8. Zhfrko S.V., Al' Kanani E.S., Yarosh A.A., Karpachev A.V., Yarosh A.L., Klimchenko A.S. et al. Mutsinoznaya tsistadenoma cherveobraznogo otrostka kak prichina psevdomiksomy bryushchiny (klinicheskiy sluchay) [Mucinous cystadenoma of the appendix as the cause of pseudomyxoma of the peritoneum (clinical case)] // *Nauchnyye vedomosti Belgradskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Meditsina. Farmatsiya [Scientific Bulletin of Belgrade State University. Series: Medicine. Pharmacy]*. – 2019. – vol. 42 (1). – p. 126-132.
9. Sidorov D.V., Grishin N.A., Lozhkin M.V., Petrov L.O., Troitskiy A.A., Khoronenko V.E. et al. Tsitoreduktivnyye operatsii pri mutsinoznoy adenokartsinome appendiksa [Cytoreductive surgery for mucinous adenocarcinoma of the appendix] // *Onkologiya. Zhurnal im.P.A. Gertsena [Oncology. Journal named after P.A. Herzen.]*. – 2016. – vol. 5 (6). – p. 21-25.
10. Mel'nikova A.V., Sendik A.I., Khasanov A.G. Opukholi cherveobraznogo otrostka v ekstretnoy abdominal'noy khirurgii [umours in Emergency Abdominal Surgery] // *Kreativnaya khirurgiya i onkologiya [Creative surgery and oncology]*. – 2020. – vol. 10 (1). – p. 16-21.

Ибрагимов А.М., Казиев А.Ю.

СОЛИТАРНЫЙ МЕТАСТАЗ РАКА ТЕЛА МАТКИ В ЧЕРВЕОБРАЗНЫЙ ОТРОСТОК (КЛИНИЧЕСКОЕ НАБЛЮДЕНИЕ)

Кафедра Онкологии Азербайджанского медицинского университета, Баку

Резюме. Метастатические опухоли червеобразного отростка встречаются очень редко. В статье описаны клинические наблюдения авторов за пациенткой 69 лет с метастазом рака тела матки в червеобразный отросток. Пациенту были проведены комплексные клинические, лабораторные и инструментальные обследования. При МРТ исследовании малого таза в полости эндометрия была обнаружена опухоль размером 22x14 мм. При проведении КТ брюшной полости с пероральным и внутривенным введением контрастного вещества, наряду с выявлением патологической области размером 22x14 мм в полости матки, также была обнаружена опухоль размером 50x40 мм в основании червеобразного отростка. Пациенту была проведена правосторонняя гемиколэктомия + тотальная абдоминальная гистерэктомия + двусторонняя сальпингоофорэктомия + тотальная оментэктомия + илеотрансверсоанастомозная операция. При патологическом исследовании материала в теле матки была обнаружена эндометриоидная карцинома, а в стенке червеобразного отростка инфильтрация эндометриоидной карциномы (метастаз). В 5-ти брыжеечных лимфатических узлах были обнаружены метастазы. Послеоперационный период прошел без осложнений.

Ibrahimov A.M., Gaziyeu A.Y.

UTERINE CANCER WITH SOLITARY METASTASIS TO THE APPENDIX. A CASE REPORT

Department of the Oncology, Azerbaijan Medical University, Baku

Summary. Metastatic tumors of the appendix are rare. The article provides information about the authors' clinical observation of a 69-year-old patient with uterine cancer metastasized to the appendix. The patient underwent complex clinical, laboratory and instrumental examinations, and during the pelvic MRI examination, a 22x14 mm tumor was found in the endometrial cavity. Abdomen CT scan with oral and intravenous contrast revealed a pathological area of 22x14 mm in the uterine cavity, as well as a 50x40 mm tumor in the appendix. The right hemicolectomy + total abdominal hysterectomy + bilateral salpingo-oophorectomy + total omentectomy + ileotransvers anastomosis were performed. Pathological examination revealed endometrial carcinoma in the uterine body, the appendix with endometrioid carcinoma infiltration (metastasis) in the wall. Metastasis was found in 5 of the lymph nodes. The postoperative period was uneventful.

Müəlliflə əlaqə üçün:

İbrahimov Əkbər Mirzə oğlu – Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkologiya kafedrasının baş laborantı, Bakı

E-mail: dr.akbaribrahimov@gmail.com